

AKER PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT FOR 2019

Aker Pensjonskasse

Oksenøyveien 8, PO Box 169, NO-1325 LYSAKER

Telefon +47 67 51 30 00 pensjonskassen@akerpensjonskasse.com

Org.nr.: NO979276699

Proud ownership

www.eikos.no/pensjonskasser/aker

ÅRSBERETNING 2019

1. Stiftelsens etablering og formål

Aker Pensjonskasse ble etablert 1.4.1990. Formålet er å levere avtalte pensjonstjenester til foretak i Norge som inngår i Aker, Aker Solutions, Akastor og Kværner konsernene eller som har nær tilknytning til konsernet i henhold til gjeldende vedtekter. Lokaliseringen er i Aker Solutions' lokaler på Fornebu i Bærum.

2. Pensjonskassens virksomhet

Pensjonskassen omfatter pr. 31.12.2019 i alt 13 foretak. Kassen har 16 aktive medlemmer, 2 095 ordinære alderspensjonister og 394 etterlattepensjonister.

Endring av ordinær pensjonistbestand i løpet av året:

Ordinær bestand	31.12.2018	Endring	31.12.2019
Alderspensjoner	2 157	- 62	2 095
Uførepensjoner*	233	- 26	207
Ektefellepensjoner	391	- 5	386
Barnepensjoner	12	- 4	8
Totalt	2 793	- 97	2 696

*De uføre har sin uførepensjonsreserve under fripolisene, men har reserver knyttet til alderspensjon, ektefellepensjon og barnepensjon i kollektivet og fremkommer derfor både under de løpende ordningene og under fripolisene. Tallet er korrigert for 2018.

Pensjonskassen har en fripolisebestand pr. 31.12.2019 på 12 926 fripoliser, hvorav 1 171 er utbetalende pensjoner. Av disse er 884 alderspoliser, 121 etterlattepoliser og 373 uførepoliser.

Endring av fripolisenes pensjonistbestand i løpet av året:

Fripolisebestand	31.12.2018	Endring	31.12.2019
Alderspensjoner	649	+ 235	884
Uførepensjoner	390	- 224	166
Ektefellepensjoner	96	+ 7	103
Barnepensjoner	22	- 4	18
Totalt	1 157	14	1 171

Styret

Styret har i 2019 avholdt fire ordinære møter og et ekstraordinært møte.

Pensjonskassens styre bestod i 2019 av syv medlemmer, hvorav tre var kvinner. Fem av medlemmene var oppnevnt av selskapet, herunder en representant uten tilknytning til pensjonskassen eller foretaket. Det var ett varamedlem oppnevnt av selskapet. To medlemmer og tilhørende varamedlemmer er valgt av og blant medlemmene.

Styret har i 2019 bestått av:

Valgt av selskapet: Leif H. Borge, leder
Marianne M. Aamodt, nestleder
Idar Eikrem
Baard Snekkevik
Brita C. Knutson, eksternt medlem

Valgt av og blant medlemmene: Marte Øvrum
Oddvar Hølland

Det ble avholdt valg av medlemsrepresentanter i april 2019 og begge medlemmer ble gjenvalgt for to år.

Det ble i styremøtet i desember vedtatt endringer i styret, og fra 1. januar 2020 består styret av:

Valgt av selskapet: Idar Eikrem, leder
Marianne M. Aamodt, nestleder
Idun Heier
Baard Snekkevik
Brita C. Knutson, eksternt medlem

Valgt av og blant medlemmene: Marte Øvrum
Oddvar Hølland

Administrasjonen

Daglig leder har vært Berit Mørck. I tillegg til daglig leder, har administrasjonen bestått av to medarbeidere. Ansvarshavende aktuar har vært Anne Grete Steinkjer fra Eikos AS.

Virksomhet i 2019

Forenklet solvenskapitalkrav fra 2019

Som følge av nytt solvenskapitalkrav for pensjonskasser gjeldende fra 1. januar 2019, ble det etablert nye risikorammer og tiltaksplan for å sikre etterlevelse av kravet, herunder utarbeidelse av beredskapsplan for kapitaltilførsel. Det ble i den sammenheng i desember 2018 etablert en ansvarlig låneramme. Pensjonskassen fulgte utviklingen i solvenskapitalkravet nøye, og trakk i juni 2019 opp på det ansvarlige lånet. For å sikre ny beredskap i forhold til kapitalkravet, ble det deretter etablert en ny ansvarlig låneramme på 100 millioner kroner som per 31.12 2019 ikke var trukket på.

Pensjonskassens investeringer

Styret vurderer løpende pensjonskassens investeringer opp mot tilgjengelig ansvarlig kapital i beregningen av kapitalkravet og risikoevnen. Det er etablert kontrollrutiner som følger opp at investeringsrammer, soliditet og andre lov- og forskriftsmessige krav er oppfylt. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi og investeringsrammer vurderes av styret på årlig basis. Nytt strategidokument ble vedtatt av styret i desember 2019.

Forvaltningsmandatene, og overholdelse av disse, følges opp på månedlig basis.

Pensjonskassens investeringsstrategi har vært konservativ også i 2019, med en høy andel obligasjonsinvesteringer av «investment grade» kvalitet. Pensjonskassen har samlet sett diversifisert porteføljen ytterligere ved å ta inn to nye fond på obligasjonssiden, og investert mer i ubelånt eiendom gjennom ytterligere ett fond. Valutarisikoen begrenses gjennom å benytte valutasikring og pensjonskassen valutasikrer normalt 80-100 % av investeringene.

Renterisikoen er styrt til ønsket nivå gjennom å legge en stor del av obligasjonsinvesteringene i den regnskapsmessige kategorien «utlån og fordringer», samt at det settes rammer for durasjonen i de ulike obligasjonsporteføljene. Obligasjonene i porteføljen «utlån og fordringer» balanseføres etter amortisert kost-prinsippet, og gir dermed et jevnt avkastningsbidrag basert på den effektive renten fra kjøpstidspunktet. Dette er med på å stabilisere avkastningen i kollektivporteføljen.

For å begrense kredittrisikoen, har pensjonskassen plassert en stor andel av obligasjonsinvesteringene i norske kommuneobligasjoner, og i obligasjoner med god kredittkvalitet på de fleste øvrige utstedere.

Investeringskomitéen var pr. 31.12.2019 sammensatt av daglig leder Berit Mørck (også komitéleder), Bruce Lethuillier, Brita C. Knutson og Baard Snekkevik. To av komitéens medlemmer er også medlemmer av styret. Finans- og investeringssjef Inger Lise Egeland har fast møterett og legger frem saker for komiteen. Komiteen er underlagt fastlagt instruks og mandat fra styret. Det er avholdt ti møter i 2019. Komiteen har bistått daglig leder og styret i forhold til investeringer av pensjonsmidlene, samt rapporter og styrende dokumenter i forhold til kapitalforvaltningen.

Pensjonskassens forsikringsmessige og administrative virksomhet

Det forsikringsmessige risikoresultatet har vært negativt med 6,0 millioner kroner etter avsetninger til forsikringskontraktene på 3,3 millioner kroner.

Medlemsadministrasjon og aktuar tjenester

Leveransene fra Eikos har gått etter plan.

Ansettelse av pensjonskonsulent

Det ble ansatt en ny pensjonskonsulent i mai 2019, med bakgrunn i at kassens mangeårige pensjonskonsulent gikk av med pensjon.

3. Helse, miljø og sikkerhet

Arbeidsmiljøet i pensjonskassen anses tilfredsstillende. Det var lite sykefravær og ingen personskader eller skader på eiendeler i 2019. Det har i 2019 vært tre ansatte gjennom hele året.

Av de ordinære styremedlemmene i pensjonskassen, var det tre kvinner i 2019. Styret og pensjonskassens ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret.

Pensjonskassen driver ikke virksomhet som forurenser miljøet.

4. Hendelser etter balansedagen

Situasjonen rundt koronaviruset og dets innvirkning på finansmarkedene er en dramatisk hendelse som vil påvirke pensjonskassens regnskap i 2020. Styret ser alvorlig på situasjonen og følger utviklingen nøye.

Som følge av den siste tids utvikling i finansmarkedene, besluttet styret i mars å trekke opp 100 millioner kroner i ansvarlig lånekapital som er fullt innbetalt per 20. mars 2020.

5. Framtidig utvikling og andre forhold

Hovedfokus for pensjonskassen vil fortsatt være å oppnå tilfredsstillende avkastning på midler til forvaltning. Styret vil ha stor fokus på videre beredskap i forhold til markedsutviklingen fremover, slik at pensjonskassen kan møte de til enhver tid gjeldende krav.

Premie fra og med 2015 beregnes med en grunnlagsrente på 2,0 % slik det er besluttet av Finanstilsynet som høyeste tillatte beregningsrente i livsforsikring.

6. Resultat, finansiering og likviditet

Resultatet for teknisk regnskap (kollektivporteføljen) viste et overskudd på 22,0 millioner kroner. Resultatet for ikke-teknisk regnskap (selskapsporteføljen) viste et underskudd på 62,0 millioner kroner. Etter skatt ble resultat før andre resultatkomponenter på -40,5 millioner kroner.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettmessig bilde av virksomheten og foreslår følgende disponering av årets resultat:

Risikoutjevningssfond	3 323 462
Fond for urealiserte gevinster	-94 489 046
Annen egenkapital	50 669 713

Pensjonskassens egenkapital pr. 31.12.2019 var:

Innskutt egenkapital	169 487 034
Risikoutjevningssfond	5 028 457
Fond for urealiserte gevinster	13 319 368
Opptjent egenkapital	293 471 056
<u>Ansvarlig lånekapital</u>	<u>101 458 333</u>
<u>Sum egenkapital</u>	<u>582 764 248</u>

Pensjonskassens bankinnskudd pr. 31.12.2019 var 91,6 millioner kroner. Driftskostnader inklusive kapitalforvaltningskostnader for 2019 var på 14,3 millioner kroner.

Regnskapet for 2019 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet per 31.12.2019 gir etter styrets mening et tilfredsstillende uttrykk for pensjonskassens drift i 2019 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet.

Bærum, 23. mars 2020

Idar Eikrem, styreleder

Marianne M. Aamodt, nestleder

Baard Snekkevik

Idun Heier

Brita C. Knutson

Marte Øvrum

Oddvar Hølland

Berit Mørck, daglig leder

Aker Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP 1.1 - 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2019	2018
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	2	103 805	102 339
Avgitt gjenforsikringspremie	2	(33)	(52)
Sum premieinntekter		103 772	102 287
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		84 891	81 375
Verdiendring på investeringer		86 552	(39 601)
Realisert gevinst og tap på investeringer		20 391	11 383
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		191 834	53 157
Pensjoner mv			
Utbetalte pensjoner	3	(193 487)	(185 869)
Sum pensjoner mv		(193 487)	(185 869)
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
Endring i premiereserve, brutto	13	26 187	(30 790)
Endring i tilleggsavsetninger	13	187	291
Endring i kursreguleringsfond	13,14	(88 490)	37 959
Endring i premiefond	13	(374)	(144)
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse		(62 491)	7 316
Midler tilordnet forsikringskontraktene			
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	13,19	(3 293)	(3 830)
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene		(3 293)	(3 830)
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		(2 886)	(3 264)
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	4,5,6	(11 436)	(10 771)
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		(14 322)	(14 035)
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		22 015	(40 974)
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investering i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		2 004	1 580
Verdiendring på investeringer		(94 489)	(13 851)
Realisert gevinst og tap på investeringer		37 634	4 171
Sum netto inntekter fra investering i selskapsporteføljen		(54 851)	(8 100)
Forvaltningskostnader og kostn.knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		(3 040)	(1 554)
Andre kostnader		(4 151)	
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		(62 043)	(9 654)
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD/OVERFØRINGER		(40 028)	(50 628)
Skattekostnad	18	(468)	4 905
TOTALRESULTAT		(40 496)	(45 723)
Anvendelse:			
Risikoutjevningfond	13	(3 323)	(565)
Fond for urealiserte gevinster		94 489	13 851
Annen opptjent egenkapital		(50 670)	32 437
SUM ANVENDELSE		40 496	45 723

Aker Pensjonskasse

BALANSE 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2019	2018
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Andre finansielle eiendeler	8	511 316	514 194
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		511 316	514 194
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter	7	2 276	364
Andre fordringer	7	909	290
Sum fordringer		3 185	654
Andre eiendeler			
Bankinnskudd		68 263	6 436
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		582 764	521 284
EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	9,12	1 731 248	1 724 670
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		1 731 248	1 724 670
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	8	1 834 717	1 184 299
Rentebærende verdipapirer	10,12	856 497	1 401 371
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		2 691 213	2 585 670
Sum investeringer i kollektivporteføljen		4 422 461	4 310 340
Andre eiendeler			
Bankinnskudd		23 343	69 861
Sum andre eiendeler		23 343	69 861
SUM EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN		4 445 805	4 380 201
SUM EIENDELER		5 028 569	4 901 485

Aker Pensjonskasse

BALANSE 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2019	2018
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	17	169 487	168 969
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	13	5 028	1 705
Annen opptjent egenkapital		306 790	350 610
Sum opptjent egenkapital		311 819	352 315
Ordinær ansvarlig lånekapital		101 458	-
Sum egenkapital		582 764	521 284
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	13	4 242 392	4 265 286
Tilleggsavsetning	13	59 702	59 889
Kursreguleringsfond	13,14	137 152	48 662
Premiefond, pensjonistenes overskuddsfond	13,15	303	368
Sum forsikringsforpliktelser		4 439 549	4 374 205
Avsetninger for forpliktelser			
Forpliktelser ved periodeskatt	18	398	365
Forpliktelser ved utsatt skatt	18	-	-
Andre avsetninger for forpliktelser	7	5 344	5 182
Sum avsetning for forpliktelser		5 742	5 548
Påløpte kostnader			
<i>Påløpte kostnader</i>	7	514	448
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		5 028 569	4 901 485
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser		124 918	202 741

Bærum, 23.mars 2020

Idar Eikrem
styrets leder

Marianne M. Aamodt
styrets nestleder

Idun Heier
styremedlem

Baard Snekkevik
styremedlem

Brita Cathrine Knutson
styremedlem

Marte Øvrums
styremedlem

Oddvar Hølland
styremedlem

Berit Mørck
daglig leder

Aker Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 1.1 - 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	(40 027)	(50 628)
Periodens betalte skatter	-	-
Opp- /nedskrivning anleggsmidler	(1 937)	(1 642)
Endring fordringer og kortsiktig gjeld	(1 750)	11 535
Endring andre tidsavgrensningsposter	(554)	(642)
Overført forsikringsmessige avsetninger	65 344	(4 687)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	21 075	(46 063)
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved investering i obligasjoner	540 234	487 772
Netto inn-/utbetaling ved investering i aksjer	(647 540)	(470 056)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(107 306)	17 716
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto utbetaling skattegjeld	(436)	(532)
Innbetalt innskutt egenkapital	518	27 353
Innbetalt ansvarlig lån	101 458	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	101 540	26 821
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	15 309	(1 526)
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	76 297	77 823
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	91 606	76 297
<i>Andel Selskapsportefølje</i>	68 263	6 436
<i>Andel Kollektivportefølje</i>	23 343	69 861

ENDRINGER I EGENKAPITALEN

<i>Tall i hele 1000</i>	Selskaps- kapital	Annen opptjent egenkapital	Risiko- utjevning- fond	Ansvarlig lånekapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	141 616	396 897	1 140	-	539 654
Årets resultat 2018		(32 437)			(32 437)
Endring fond for urealiserte gevinster		(13 851)			(13 851)
Årets avsetning til risikoutjevningfond inkl. avkastning			565		565
Kapitalinnskudd	27 353				27 353
Egenkapital 01.01.2019	168 969	350 609	1 705	-	521 284
Årets resultat 2019		50 670			50 670
Endring fond for urealiserte gevinster		(94 489)			-94 489
Årets avsetning til risikoutjevningfond inkl. avkastning			3 323		3 323
Innskutt egenkapital	518				518
Ansvarlig lånekapital				101 458	101 458
Egenkapital 31.12.2019	169 487	306 790	5 028	101 458	582 764

AKER PENSJONSKASSE

NOTER

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med aksjeloven, regnskapsloven, forskrift om årsregnskap for pensjonskasser fastsatt av Finansdepartementet og god regnskapsskikk.

a) Driftsinntekter

Inntektsføring av premie skjer etter hvert som premien er opptjent. Renteinntekter på verdipapirer blir resultatført ved det tidspunkt de er opptjent.

b) Resultatanalyse

Det utarbeides årlig analyse av forsikringsmessig risiko fra aktuar. Resultatanalysen fremlegges sammen med årsregnskap.

c) Fordeling kollektiv- / selskapsportefølje

Aker Pensjonskasse har siden 2008 forvaltet kollektivportefølje og selskapsportefølje hver for seg og med hver sin strategi.

d) Finansielle eiendeler "utlån og fordringer"

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette og som ikke blir kvotert i et aktivt marked. Utlån og fordringer innregnes første gang til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metode, redusert med eventuelle tap ved verdifall. Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

e) Amortisert kost

Etter førstegangs innregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rente-metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Alle honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten.

f) Finansielle eiendeler øremerket til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangs innregning er øremerket til dette. Finansielle instrumenter øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom styring, samt kjøps- og salgsbeslutninger baseres på instrumentets virkelige verdi i samsvar med pensjonskassens dokumenterte investeringsstrategi og investeringsmandater. Instrumentene vurderes til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

g) Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for, eller en forpliktelse kan gjøres opp til, i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og salgspriser for utstedte forpliktelser.

Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonsprisinde modeller og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere.

h) Kursreguleringsfond/Kortsiktig gjeld

Årets endringer i netto urealiserte merverdier på virkelig verdi-porteføljene resultatføres og andelen fra kollektivporteføljen føres mot kursreguleringsfond mens andelen fra selskapsporteføljen føres mot fond for urealiserte gevinster som er en del av opptjent egenkapital.

Andre finansielle eiendeler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

i) Forsikringsmessige avsetninger

Forsikringsmessige avsetninger er anvendt i tråd med krav fra Finanstilsynet for pensjonskasser. Det forsikringstekniske statusoppgjør omfatter forsikringstekniske avsetninger (premiereserve) beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsrettigheter.

Ved beregning av premie benyttes pensjonskassens godkjente beregningsgrunnlag med en grunnlagsrente på 2 prosent fra 2015, 2,5 prosent fra 2012 og 3 prosent fra 2004. Opptjente rettigheter frem til 1.1.2004 er avsatt på grunnlagsrente 4 prosent.

Premiereserven er beregnet etter tariff K2013 i samsvar med Finanstilsynets krav.

j) Overførte midler til/fra andre pensjonsinnretninger

I henhold til forskrift inntektsføres/kostnadsføres overførte premiereserver, tilleggsavsetninger og kursreserver til/fra andre pensjonsinnretninger. Overføring av midler i premiefond føres direkte i balansen.

k) Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

l) Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

NOTE 2 Premieinntekter

Tall i hele 1000

	2019	2018
Terminpremie 01.01	3 622	4 645
Engangspremie pensjonsregulering	26 226	24 519
Endringspremie	5 778	2 567
Premiefritak	3 388	3 787
Administrasjonspremie	4 721	4 980
Forvaltningspremie	5 097	5 245
Rentegarantipremie	54 974	56 597
Sum forfalt premie	103 805	102 339
Reassuransepremie	(33)	(52)
Sum premieinntekter	103 772	102 287
Premie innbetalt	101 075	100 902
Premie til/fra premiefond	454	1 074
Premie ikke innbetalt	2 276	364
Sum	103 805	102 339

Pensjonskassen hadde i 2019 avtale med Aon UK Ltd. om katastrofereassuranse. Avtalen dekker nødvendige avsetninger i premiereserven ved såkalt "katastrofe", definert som en plutselig hendelse hvor 2 eller flere av pensjonskassens medlemmer enten dør eller blir uføre. Maksimal erstatningssum etter avtalen var NOK 40 mill. Pensjonskassens egenandel per hendelse var NOK 2 mill.

NOTE 3 Pensjoner

Tall i hele 1000

	2019	2018
Alderspensjon	161 932	153 645
Ektefellepensjon	15 135	14 532
Uførepensjon	12 143	12 868
Barnpensjon	531	689
UP barnetillegg	357	348
Godskrevet pensjon	-	-
Premiefritak uføre	3 388	3 787
Sum	193 487	185 869
Antall	2019	2018
Alderspensionister	2 979	2 806
Ektefellepensjonister	489	487
Uførepensionister	373	391
Barnpensjonister	26	34
Sum	3 867	3 718

NOTE 4 Lønn og andre personalkostnader

Tall i hele 1000

	2019	2018
Lønn	2 538	2 538
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	555	555
Andre lønnsrelaterte ytelser	236	238
Sum	3 329	3 331

Aker Pensjonskasse har i 2019 sysselsatt 2,2 årsverk.

STYREHONORARER OG KOMITEHONORARER		2019	2018
Oddvar Hølland	30	30	30
Marte Øvrum	30	30	30
Brita C. Knutson	80	80	80
Sum		140	140

NOTE 5 Godtgjørelse til daglig leder/revisjon

Tall i hele kroner

Lønn til daglig leder i 2019 er utbetalt med kroner 882 452 i grunnlønn og kroner 9 078 i annen godtgjørelse. Pensjonskostnader utgjør 55 085 kroner.

Revisor

Honorar til KPMG for lovpålagt revisjon i 2019 er kostnadsført med 292 268 kroner, honorarer for internkontroll med 74 254 kroner og annen bistand 33 987 kroner. Alle beløp er inklusive merverdiavgift.

NOTE 6 Andre kostnader

Tall i hele 1000

	2019	2018
Aktuar, pensjonsadministrasjon mv.	5 183	4 753
Honorarer til rådgivning, revisjon, regnskap mv.	2 408	2 205
Husleie/IT	161	177
Møter og reiser	103	78
Diverse	112	126
Sum	7 967	7 340

Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	11 436	10 771
--	---------------	---------------

NOTE 7 Fordringer/avsetninger

Tall i hele 1000

	2019	2018
Fordringer		
Premieinntekter	2 276	364
Til gode fra forvalter	909	290
Sum	3 185	654

Andre avsetninger for forpliktelser

Leverandørgjeld	177	146
Skyldig offentlige avgifter	4 916	4 752
Påløpte feriepenger	251	284
Sum	5 344	5 182

Påløpte kostnader

Forvaltning	-	124
Andre påløpte kostnader	514	324
Sum	514	448

NOTE 8 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Tall i hele 1000

Aksjer og fondsandeler

Fondsinvesteringer	Antall andeler	Markeds-kurs	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi	Mer- / mindreverdi
Herkules Private Equity Fund II			1 001	653	(348)
DNB Private Equity IV			15 279	16 425	1 146
Nordea Stabile Aksjer Global Sector Healthcare Value Fund	48 005	2 967	105 053	142 435	37 382
KLP Aksje Global indeks II	44 133	2 764	90 000	121 978	31 978
KLP AksjeNorden indeks	11 485	5 014	50 058	57 587	7 528
Storebrand Global Multifaktor			75 502	78 509	3 007
DNB TMT Absolute Return Fund	59 304	1 404	61 143	83 275	22 131
Sector Healthcare Fund			69 143	74 934	5 791
Incentive Active Value Fund			25 603	36 388	10 785
Sissener Canopus RL	25 453	1 368	30 000	34 824	4 824
Alfred Berg Nordic Investment grade			252 505	256 539	4 034
Alfred Berg Income			100 007	100 958	951
Nordea FRN Kreditt	175 289	1 049	182 084	183 869	1 785
Nordea Kreditt Pluss Etisk	1 161 426	103	120 000	120 164	164
DNB Likviditet (IV)	124 943	1 007	125 795	125 773	(22)
DNB Obligasjon (III)	62 172	10 170	632 968	632 258	(710)
Pareto Eiendomsfelleskap II			74 999	85 200	10 201
Storebrand Eiendomsfond			59 372	58 393	(980)
Union Core Real Estate			40 000	41 921	1 921
Aberdeen Eiendomsfond Norge			55 000	55 826	826
SUM AKSJER OG FONDSANDELER			2 190 514	2 345 759	155 245
<i>Andel Selskapsportefølje</i>			497 997	511 316	13 319
<i>Andel Kollektivportefølje</i>			1 692 517	1 834 442	141 926
Forpliktelser utenfor balansen				2019	2018
Kommitterte beløp, private equity, fond og obligasjoner				124 918	202 741
<i>Andel Selskapsportefølje</i>				-	-
<i>Andel Kollektivportefølje</i>				124 918	202 741

Pensjonskassens investeringer i aksjer er gjort gjennom flere ulike aksje- og hedgefond samt et aktivt forvaltet mandat hvor investeringene er globale. Det er derfor liten konsentrasjonsrisiko i disse investeringene sett under ett. Fondenes kurser beregnes daglig eller månedlig på basis av markedsverdien av de plasseringer som fondet har foretatt. Det må forventes at det kan forekomme relativt store kurssvingninger. Likviditeten i pensjonskassens aksjeinvesteringer er god.

NOTE 9 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Tall i hele 1000

Obligasjoner - Utlån og fordringer - norske

Selskap	Pålydende	Anskaffelses- kost	Amortisert kost¹	Virkelig verdi¹
Kommuner/komm.foretak	1 110 000	1 109 212	1 116 205	1 121 407
Finans	164 000	164 000	166 009	168 041
Industriforetak	443 750	443 907	449 033	450 436
Sum obligasjoner	1 717 750	1 717 119	1 731 248	1 739 884

¹⁾ Inkludert opptjente renter

Andel Kollektivportefølje

1 731 248

NOTE 10 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi - obligasjoner

Tall i hele 1000

Obligasjoner - virkelig verdi - norske

Selskap	Anskaffelses- kost	Balansført verdi ¹⁾	Mer- / mindreverdi
Norsk Stat	41 695	39 065	-2 630
Boligkreditt	113 483	113 830	348
Kommuner/komm.foretak	258 129	259 289	1 160
Bank	267 867	269 389	1 522
Industriforetak	173 830	174 923	1 094
Sum obligasjoner med fast avkastning	855 002	856 497	1 494

¹⁾ Inkludert opptjente renter

Andel Kollektivportefølje

856 497

NOTE 11 Kapitalavkastning

	2019	2018	2017	2016	2015
Kollektivporteføljen					
Bokført avkastning Kollektiv	1,8 %	2,6 %	2,5 %	3,1 %	2,4 %
Verdijustert avkastning Kollektiv	4,5 %	1,6 %	2,8 %	3,3 %	1,5 %
Selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning Selskap	-11,4 %	-1,8 %	3,3 %	7,5 %	32,7 %

Kapitalavkastning er beregnet etter gjeldende forskrift.

NOTE 12 Styring av finansiell risiko herunder markedsrisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko

Tall i hele 1000

Pensjonskassen er eksponert for ulik risiko fra bruk av finansielle instrumenter. Selskapets kreditt-, rente- og markedsrisiko er i det vesentlige knyttet til forvaltning av de finansielle plasseringer. Styret har fastlagt retningslinjer som skal sikre at forvaltningen ligger betryggende innenfor nærmere spesifikke rammer for kreditt-, rente- og markedsrisiko. Styret anser beslutninger vedrørende aktiva allokeringer som den viktigste enkeltstående beslutningen mot markedsrisiko. Styret har som målsetning at den strategiske aktiva allokeringen skal tilpasses karakteristika ved selskapets forpliktelser og risikoevne. Styret vil løpende vurdere i hvilken utstrekning størrelsen på den ansvarlige kapitalen er forsvarlig i forhold til markedsrisiko som kapitalforvaltningen er eksponert for i form av renterisiko, kredittrisiko og aksjekursrisiko. Selskapets finansielle plasseringer pr 31.12.19 lå innenfor de rammer styret har fastlagt.

Kredittrisiko

Selskapet er eksponert for kredittrisiko gjennom sine investeringer i sertifikater og obligasjoner og gjennom fordringer. Investeringsstrategien i selskapet har historisk sett vært konservativ, hvor det er investert i verdipapirer med god kredittkvalitet. Kredittduasjonen på obligasjons- og pengemarkedsinvesteringene (inkl. fondsplasseringer) var ved årsslutt på 3,1 år.

Investeringene i enkeltpapirer har gjennom forvaltningsmandater vært begrenset til statspapirer, kommuner, OMF, industri og finans. Når det gjelder Industri, har det vært en begrensning på 4 % per utsteder, mens det for Finans er en begrensning på hhv 1,5 % og 4 % per utsteder avhengig av kredittkvalitet.

Selskapet har følgende eksponering i sine obligasjonsporteføljer:	2019	2018
Kommuner	1 375 495	1 608 528
OMF	113 830	103 454
Finans	269 389	466 496
Industri	789 966	907 455
Norske Stat	39 065	40 108
	<u>2 587 745</u>	<u>3 126 041</u>

Norske obligasjoner er vanligvis ikke rated gjennom de store ratingbyråene. Store deler av porteføljen er investert i norske kommuner som ikke har en offisiell rating, men hvor markedet normalt vurderer dette som sidestilt med AA investeringer. Tabellen under viser markedsverdien på eksponering knyttet til offisiell rating.

Obligasjoner fordelt på ratingklasser (ekskl. stat)	2019	2018
AAA	327 562	213 706
AA	97 721	82 063
A+	115 036	252 229
BBB	70 995	205 454
Ikke ratet	1 937 366	2 332 481
	<u>2 548 680</u>	<u>3 085 933</u>

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke vil kunne oppfylle forpliktelser etter hvert som de forfaller, fordi investeringene ikke har latt seg omgjøre til tilgjengelig likviditet. Pensjonskassens investeringer består hovedsakelig av sertifikater og obligasjoner med god kredittkvalitet, og relativt kort durasjon sammenlignet med forpliktelsene. De fleste av investeringene i obligasjons- og aksjefond er investert i fond med god likviditet. Dette gjør at det er begrenset likviditetsrisiko i selskapet.

Markedsrisiko

Det er en risiko for at endringer i markedspriser påvirker inntekter eller verdi på pensjonskassens investeringer. Gjennom investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjefond er selskapet eksponert for markedsrisiko gjennom endringer i renter og aksjekurser.

Pensjonskassens pengemarkeds- og obligasjonsinvesteringer (inkl. fond) har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 1,8.

Selskapet har eksponering mot aksjer gjennom investeringer i flere ulike aksjefond, og noen hedgefond. I tillegg har selskapet en mindre investering i private equity. Selskapet har derfor spredd sine investeringer i aksjer på mange utstedere.

Verdsettelsehierarkiet

Fordeling av de finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

31. desember 2019	Nivå 1 ¹	Nivå 2 ²	Nivå 3 ³	Balanseført verdi
Finansielle eiendeler:				
Rente- og aksjefond, Private Equity		2 087 341	258 692	2 346 033
Obligasjoner	39 065	2 548 680	-	2 587 745
	<u>39 065</u>	<u>4 636 021</u>	<u>258 692</u>	<u>4 933 778</u>

1) Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

2) Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

3) Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata

NOTE 13 Beskrivelse av pensjonsordningen og endringer i forsikringsforpliktelsene

Pensjonskassen omfatter følgende foretak:

Aker ASA, Akastor AS, Aker Biomarine AS, Aker Floating Production AS, Aker Solutions AS, Kværner AS, MHWirth AS, Ocean Yield ASA, Old Kværner Invest AS, Oslo Asset Management AS, TRG Energy AS, AGR Petroleum Services AS og The Resource Group TRG AS.

Beskrivelse av pensjonsordningene:

Pensjonsordningen er ytelsesbasert etter Lov om Foretakspensjon og uførepensjon etter Lov om tjenstepensjon. Samtlige pensjonsordninger er lukket med ett unntak. Lukkingen er tvungen for alle under 58 år og lukketidspunktene er ulike. Tre foretak gjennomførte lukking pr. 31.12.2017. De fleste foretakene har samme pensjonsplan på ca. 60 % nivå hvor opptjeningsalderen er 67 år. Det kreves 30 års tjenestetid fra opptak i pensjonsordningen, for rett til uavkortede pensjoner.

Endringer i forsikringsforpliktelsene

Tall i hele 1000

2019	Premie- reserve	Tillegg- avsetn.	Kursreg.- fond	Risikoutjevn. fond	Premiefond	Totalt
Inngående balanse	4 265 286	59 889	48 662	1 705	368	4 375 910
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen	(22 894)	(187)	88 490	3 323	374	69 107
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	(22 894)	(187)	88 490	3 323	374	69 107
Overføringer mellom fond	-	-	-	-	(440)	(440)
Overføring til/fra selskapet	-	-	-	-	-	-
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	-	-	-	-	(440)	(440)
Utgående balanse	4 242 392	59 702	137 152	5 028	303	4 444 577
Herav fripoliser	2 753 047	12 101				

2018	Premie- reserve	Tillegg- avsetn.	Kursreg.- fond	Risikoutjevn. fond	Premiefond	Totalt
Inngående balanse	4 230 666	60 180	86 621	1 140	1 425	4 380 031
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen	34 620	(291)	(37 959)	565	144	(2 921)
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	34 620	(291)	(37 959)	565	144	(2 921)
Overføringer mellom fond	-	-	-	-	(1 199)	(1 199)
Overføring til/fra selskapet	-	-	-	-	(1)	(1)
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	-	-	-	-	(1 201)	(1 201)
Utgående balanse	4 265 286	59 889	48 662	1 705	368	4 375 910
Herav fripoliser	2 720 229	12 288				

Antall medlemmer som inngår i premiereserven:	2019	2018	2017	2016	2015
Aktive ekskl. uførepensjonister	16	28	37	93	243
Alderspensionister	2095	2157	2209	2 187	2 222
Uførepensjonister*	207	233	298	341	418
Ektefellepensjonister	386	391	400	402	406
Barnepensjonister	8	12	15	19	26
Fripoliser, oppsatte rettigheter	11 755	11 753	11 923	12 298	12 433
Fripoliser, utbetalende	1 171	1 157	1 054	667	559
-herav alderspensjonister	884	649	525		
-herav Ektefellepensjonister	103	96	87		
-herav Barnepensjonister	18	22	22		
-herav Uførepensjonister	166	390	420		

*Uførepensjonistene har sin uførepensjonsreserve under fripolisene, men har reserver knyttet til alderspensjon, ektefellepensjon og barnepensjon i kollektivet og fremkommer derfor både under de løpende ordningene og under fripolisene. Tallene er korrigert for 2017 og 2018.

Beregningsgrunnlag

Premiereserven er beregnet med dødelighetsgrunnlaget K2013 og pensjonskassens gjeldende uføregrunnlag. Gjennomsnittlig grunnlagsrente per 31.12.2019 er 3,2 % for de løpende ordningene og 3,3 % for fripolisene. Premiefondet er i 2019 tilført en rente på 2,0 %.

Styrking av premiereserven

Som en konsekvens av økende levealder innførte kassen pr 1.1.2014 det forsterkede dødelighetsgrunnlaget K2013. Pensjonskassen har dekket inn det totale oppreserveringsbehovet på tilsammen 400,0 millioner kroner. Det er dekket inn i perioden 2011-2018. Minimum 20 prosent av det samlede oppreserveringsbehovet er finansiert av pensjonskassens egenkapital.

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Forutsetninger for forsikringsforpliktelsene

Samtlige pensjonsforpliktelser er ytelsesbaserte. Disse er sikret i foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg eller med fripoliser for medlemmer som følge av fratredelse, planendringer eller overgang til innskuddspensjon.

NOTE 14 Kursreguleringsfond

Tall i hele 1000

	2019	endringer	2018
Fondsandeler (aksjer, renter)	96 673	91 082	5 590
Alternative investeringer	33 558	(11 047)	44 605
Obligasjoner/sertifikater	(5 048)	1 517	(6 565)
Eiendomsfond	11 969	6 938	5 031
Sum	137 152	88 490	48 662

NOTE 15 Premiefond

Tall i hele 1000

	2019	2018
Inngående balanse	368	1 425
Belastet premie	(440)	(1 199)
Renteinntekter tilført fond	10	17
Andre resultatførte endringer	365	127
Andre endringer	-	(1)
Sum	303	368
Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie	0,3 %	0,4 %

NOTE 16 Solvensmargin og solvenskapitaldekning

Tall i hele 1000

	2019	2018
Solvensmarginkrav		
Netto ansvarlig kapital	505 439	411 771
Tilleggsavsetninger (50%)	29 851	29 944
Risikoutjevningfond (50%)	2 514	852
Solvensmarginkapital	537 805	442 568
Solvensmarginkrav	169 925	169 333
Solvensmarginkapital i prosent av solvensmarginkravet	316,5 %	261,4 %

Netto ansvarlig kapital til dekning av solvensmarginkravet:	2019	2018
Innskutt egenkapital	169 487	168 969
Opptjent egenkapital	306 790	350 610
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	(13 319)	(107 808)
Ansvarlig lånekapital som medregnes	42 481	-
Sum netto ansvarlig kapital til dekning av solvensmarginkrav	505 439	411 771

Solvenskapitalkrav og ansvarlig kapital til dekning av kravet	2019	2018
Egenkapital, justert for beste estimat (i stresstest)	500 316	655 699
Ansvarlig lån	101 458	0
Beregnet ansvarlig kapital	601 774	655 699
Tilleggsavsetning/kursreguleringsfond/merverdier	205 747	104 494
Sum Ansvarlig kapital til dekning av Solvenskapitalkrav	807 521	760 193

Markedsrisiko	692 260	626 269
Forsikringsrisiko	318 983	344 579
Motpartsrisiko	8 345	22 866
Operasjonell risiko	19 333	18 500
Korrelasjonseffekter	(185 518)	(199 693)
Justering for tapsabsorberende evne til utsatt skatt	(128 011)	(121 878)
Solvenskapitalkrav	725 392	690 643
Solvenskapitaldekningsprosent (SKD)	111 %	110 %

NOTE 17 Selskapskapital/grunnfondsbevis

Tall i hele 1000

	Antall	2019	2018
Akastor AS	579	158 296	157 812
Aker ASA	15	4 405	4 392
Oslo Asset Management Holding AS	16	6 786	6 765
Sum selskapskapital / grunnfondsbevis	610	169 487	168 969

NOTE 18 Skatt

Tall i hele 1000

	2019	2018
<u>Beregning av årets skattegrunnlag</u>		
Resultat før skattekostnad	(40 028)	(50 628)
Permanente forskjeller	59 085	12 312
Endringer i midlertidige forskjeller	(1 432)	1 542
Overføring (anvendelse) av fremførbart underskudd	(17 626)	(36 773)
Årets skattegrunnlag	-	-
<u>Effekt av overgangsreglene</u>		
Ubeskattede inntekter knyttet til verdipapirer per 01.01.18	-	79 034
Underskudd til fremføring per 01.01.2018	-	(94 262)
Effekt av overgangsreglene per 01.01.2018	-	(15 228)
<u>Oversikt midlertidige forskjeller</u>		
Midlertidige forskjeller ved investeringer	1 926	494
Fremførbart underskudd	(34 375)	(52 001)
Ubenyttet fremført godtgjørelse		
Grunnlag for beregning utsatt skatt	(32 449)	(51 507)
Utsatt skatt 25 prosent	(8 112)	(12 877)
Utsatt skattefordel som ikke balanseføres	8 112	12 877
Utsatt skatt i balansen per 31.12.	-	-
<u>Skattekostnad:</u>		
Skatt på resultat	-	-
Endring utsatt skatt	-	(5 243)
Betalbar formueskatt	398	365
For lite (for mye) avsatt tidligere år	70	(28)
Skattekostnad	468	(4 905)
<u>Skatter i balansen</u>		
Betalbar skatt	398	365

NOTE 19 Resultatanalyse

Tall i hele 1000

	2019	2018
Risikoresultat	(2 705)	2 927
- herav LOF-ordningen	(9 290)	(1 439)
- herav fripoliser	6 585	4 366
Frigjort adm.reserve pga. utbetalt AP, EP og BP (LOF-ordningen)	4 466	4 473
Beregningsmessig adm. kostnader (LOF-ordningen)	4 721	4 980
Frigjort adm.reserve (fripoliser)	8 230	7 931
Beregningsmessig forvaltningskostnader (LOF-ordningen)	5 097	5 245
Faktiske driftskostnader	(14 322)	(14 035)
Administrasjonsresultat	8 192	8 594
Rentegarantipremie (LOF-ordningen)	54 974	56 597
Finansinntekter, netto	191 834	53 157
Fra/til kursreguleringsfond	(88 490)	37 959
Pliktig forrentning av premiereserve, 3,19 % (LOF-ordningen)	(48 805)	(50 503)
Pliktig forrentning av premiereserve, 3,32 % (fripoliser)	(89 770)	(79 350)
Avsatt fra tilleggsavsetninger	107	220
Rente erstatningsavsetninger 1,81 prosent	(20)	
Rente premiefond 2,00 prosent (LOF-ordningen)	(10)	(17)
Renteresultat fra fripoliser til egenkapital (20%)	-	-
Renteresultat	(35 153)	(38 535)
Avsatt i premiereserve grunnet ytterligere krav til forsterket dødelighet	-	(47 863)
Avsatt i premiereserve grunnet nedskrivning av grunnlagsrente	-	(18 864)
Overført til premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	-	-
Overført til tilleggsavsetning	-	-
Risikoresultat avsatt til forsikringskontraktene	(3 293)	(3 830)
Sum	22 015	(40 974)